

Habakuk

Reimmichlova povest podmačena — Z dovoljenjem založbe

Čeprav mu na novem domu ni kaj manjkalo in sta Luka in Cenca skrbela zanj, kakor sta vedela in znala, je v rasti vendarle zaostajal in je ostal za glavo manjši od drugih otrok, ki so bili njegovih let. Kljub temu ga tovariši niso dražili, kajti bil jim je v marsičem kos, še celo prekašal jih je. Obraz mu je bil ljubeč, vedenja je bil prikupnega. Vsa mladež ga je imela rada, ko je bil tako živ, uren in iznajdljiv. Vedno je bil dobre volje, iz bistrih oči mu je kar bliskalo, vsako reč je hitro razumel, učil se je lahko in rad, rad je pomagal tudi drugim učencem, svojim sošolcem in celo starejšim.

»Habakuk, pojdi, da se bomo kaj igrali!«
 »Habakuk, pomagaj mi računati!«
 »Habakuk, napiši mi to!«
 »Habakuk, svinčnik mi priostri!«
 »Habakuk, hajdi z nami! Zvonit gremo.«
 »Habakuk, pojdi z nami v les!«
 »Habakuk, pošepni mi, ko me učitelj vpraša!«
 »Habakuk, na, skrij kredo in gobo!«

Tako je vršalo sem in tja, dan za dnem, vedno in povsod: Habakuk pa Habakuk in Habakuk.

Doma je prišlo dečku tudi vse mogoče na misel, da nikoli zjutraj nisi vedel, kaj vse bo ta dan narobe napravil. Cenca mu ničesar ni zamerila, še huda je bila na moža, če ga je hotel okregati.

Luku in Cenci je rekal Habakuk oče in mati, kakor da je njihov, Marička pa njegova sestra. Čudno pa je bilo, da se je fant bolj rednika oklenil kakor Cence, svoje rednice, čeprav ga je ta razvajala, Luka pa se je vendarle bolj resno držal.

Največje veselje je imel Habakuk, kadar ga je Luka vzel s seboj na svoje popotovanje v mesto. Cenci to sicer ni bilo pogodu; ker pa rejenku nobene prošnje ni mogla odreči, je po navadi zmeraj privolila. Tedaj je deček zavriskal in je bil ves srečen, ko je zraven očeta sedel na vozičku in je konjič urno hitel med drevjem in travniki. Na poti kar ni utegnil ust zapreti, tako se je vsemu čudil, kar je novega videl.

Luku pa je bilo tudi pomagano, če ga je Habakuk na teh potih spremljal. Dobri mož je tako rad govoril. Doma pa ni prišel do besede; tam je govorila samo žena in še prav ji ni bilo, da bi se mož vdajal otrokoma.

Odkar je Luku izgubil, se je moral na to navaditi, da nima s kom govoriti. Rjavec, novi konj, ni bil Luci v ničemer podoben; tolsto je čul, nobene reči si ni dal dopovedati in za gospodarjeve marnje se še zmenil ni.

Zaradi tega je Luka rad jemal Habakuka s seboj na pot in si je od srca oddahnil, ko je vendar imel nekoga, ki ga je poslušal, da se je mogel do mile volje nagovoriti. Pa se je zares nagovoril! Dečku ni bilo treba nič drugega kakor poslušati in tu pa tam kaj poprašati. Karkoli je bilo dečku novega, vse mu je na dolgo in na široko razložil, vse mu je pokazal, kar se mu je zdelo količkaj vredno, storiijo za storiijo je vedel povedati, na vsako vprašanje se je razgovoril, vrh tega mu tudi ni zmanjkalo modrih naukov in nasvetov, ki jih je dajal dečku za življenje.

»Habakuk, zapomni si, kar ti pravim!« je začel. »Glej, da boš mož, pravi mož, poštenjak od nog do glave! Ako trdno skleneš, da hočeš biti bolji od vseh drugih ljudi, tedaj boš pravo zadel. Zaradi tega pa še ne smeš postati prevzetan. Nič ni gršega kakor prevzetan mož. Prazen klas in puhla glava — oba pokonci štrlita. Značajan moraš biti. Kdaj si značajan? Prvič: hudega se ogiblji, drugič: dobro delaj! Zdaj pa poslušaj! Laže je dobro delati, kakor hudega se ogibati. Naša babica Eva nam je hudo bijo v dušo in srce zasejala — tako ti je zmeraj na svetu: vso nesrečo prinašajo ženske — plevel pa rajši in hitreje raste kakor pšenica. Če se plevel razkošati in razraste, ga zlahka ne iztrebiš več. Zaradi tega ne

4 smeš pustiti, da bi ti mogel zrasti; ko vidiš, da ti poganja — včasih je skopost in pohlep po denarju ali po časti, včasih pohotljivost mesa —, z obema nogama ga pomancaj, da se mu ne zljubi več, da bi še kdaj pokukal na svetlo! Ako plevel pošteno zatreš, bo tisto, kar je dobro, kar samo od sebe rastle, treba je le malo sonca in dežja. Sonce — to je vera. Vera je potrebna, če hočemo biti srečni. Brez vere je najbolj učeni profesor nesrečen, najbogatejši milijonar je brez nje kakor ušiv berač in najlepši deklinski obraz je kakor pustna šema... Le malo me še poslušaj, Habakuk! Dež — to pa je usmiljenje. Drugim pomagati — to je najlepše, kar more mož storiti. Človek je tem več vreden, čim več drugim dobrega stori. V nobenem človeku ne smemo nič hudega misliti; ali zaupati tudi ne smemo kar takoj vsakemu. Kdor srce odpira, tisti glavo zapira. Ne daj se s sladkimi besedami premetiti! Kdor na sladek lim gre, tega kes dolgo je. To vse ti pravim, ker sem si kaj skušil. Sedemkrat prej slino požri, preden komu srce odkriješ! Poprej moraš celo skrinjo soli s tistim človekom pojesti, preden skleneš prijateljstvo z njim. Habakuk, nikar tega ne pozabi! Vse ti pride še prav in ne bo ti na škodo.«

Tako in podobno ga je Luka poučeval, ko sta se vozila iz kraja v kraj. Habakuk ga je tem rajše poslušal, ker je Luka svoje nauke prepletal z mičnimi zgodbami in storiijami. Pozneje je večkrat dejal, da se je na teh popotovanjih več naučil za življenje kakor vsa leta v šoli in pri knjigah.

Ko je Habakuk opravil šolo, je Marički, ki je medtem postala postavna deklica, pomagal pri uku; prav dobro je to znal in umel.

Z leti je bilo treba misliti na to, kaj naj bo iz Habakuka. Da bi šel za potovca kakor Luka, za to je bil preslab; tudi za kako težje rokodelstvo ni bil. Luka in Cenca sta se posvetovala in preudarjala, nazadnje sta se odločila, da ga dasta krojaču.

Tako je prišel z osemnajstimi leti za vajenca k mojstru Jelineku pri St. Petru. Čeprav so ga ljudje večidel že poznali od tod, ko je z Lukom prihajal v kraj, je v začetku vendarle moral dovolj trpeti, ker so ga zaradi čudnega imena in drobne postave radi podražili.

Ali kmalu je tudi pri St. Petru prišel do veljave; v tem mu je pomagal njegov mojster.

Mojster Jelinek je bil dober krojač, toda brigal se je še za razne druge reči. V delavnici je bil navadno le kako uro dopoldne, da je razdelil delo in pomočnikom pokazal, kaj in kako; potem se je obrnil za drugimi svojimi opravki. Posebno navdušen je bil za godbo in za igranje na odru. Pri St. Petru so imeli ljudski oder, ki ga je vodil Jelinek. Temu odru je krojač posvečal več ko pol svojega časa.

Ko je takole spet vohal za dobrimi igralci, je izvohal svojega vajenca in kaj kmalu spoznal, da je Habakuk nadarjen za smešne vloge. Lotil se ga je in ga jel učiti. Dva meseca pozneje je fant že igral glavno vlogo v šaljiivi igri in gledalci kar niso prišli iz smeha. Ko je zavesa padla, je po vsej dvorani zagrmelo od ploskanja, za odrom pa je Jelinek objel svojega učenca in s solzami v očeh mu je priznal:

»Habakuk, ti si fant! Takega vajenca, kakor si ti, še svoj živi dan nisem imel. Le tako naprej! Še imeniten krojač mi boš.«

Tudi Habakukovo ime je postalo zdaj čez noč imenitno in šentpeterčani so ga hvalili in slavili.

Ali krojaštva se je fant bore malo naučil. Jelinek ga je še k svojim godcem vpregel, doma ga je poslal zdaj na vrt okopavat, zdaj drva sekati — in fant se je komaj toliko naučil, da je znal kake hlače zakrpati.

Ko se je Luka nekoč mimogrede oglašil in povprašal, če je fant kaj pridn in če je za kaj, je dejal Jelinek:

»Fant je od sile! Ta se bo naučil v dveh letih. Seveda, učiti se bo moral tri, ker je postava taka. Potem pa bo krojač, da ga ne bo blizu takega; še v mestu mu ga ne bo para.«

(Dalje prihodnjič)

Koliko knjig se tiska na svetu

V okviru lanske svetovne razstave v Parizu so imeli svoj mednarodni kongres tudi knjižničarji vsega sveta. Pri tej priliki so ugotovili, koliko knjig je na vsem svetu. Pravijo, da je v 400 letih, odkar ljudje tiskajo knjige, bilo nastanjenih kakih 30 milijonov knjig. Dandanes je že precej knjižnic na svetu, ki imajo nad pet milijonov knjig v svojih omarah. Knjižnice dobivajo vsako leto nad 100 tisoč zvezkov novih knjig. Izračunali so, da vsako leto izide nanovo kakih 200.000 knjig. V tej zvezi je bila zanimiva ugotovitev, komu je posvečena večina novih knjig. Izkazalo se je, da je na prvem mestu Napoleon, s katerim se peča nad 70.000 knjig.

Ženski rekruti na Turškem

Turška narodna skupščina je nedavno sprejela zakon, ki ureja vojaško službo za ženske v turški vojski. Ženske, ki bodo sposobne za vojaščino, bodo morale odričiti za dva meseca na vežbanje. Izurili jih bodo predvsem za stražno službo. Pozneje bo turškim ženskam omogočena tudi višja vojaška izobrazba. Velik del ženskih rekrutov bodo porabili pri saniteti, tiste, ki se bodo odlično izkazale, pa bodo lahko dosegle celo častniški čin. Turška vlada je objavila, da traja vojaška obveznost za moške odslej do 60. leta starosti.

Največji slapovi

niso v Ameriki, ampak v Afriki. Dolgo časa so veljali za največje slapove Niagarski v Združenih ameriških državah. Niagarski slapovi so visoki 50 m in široki v vsej svoji širini, ameriški in kanadski — prav po sredi gre namreč meja med Združenimi državami in Kanado — 1241 metrov. V Afriki imamo pa Viktorijske slapove, ki so 122 metrov visoki in 1636 metrov široki, kar je v celotni trikrat več kot pri Niagari.